

Az országos dalárszövetség

A budapesti nemz. zenede

A budai zeneakademia

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden vasárnap három negyed ivon, zeneművelletekkel, zeneszerzők és zeneművészek arcképeivel.
Ugy a lap szellemi részét illető közlemények, mint a kiadói-vital ügykörébe tartozó levelek a társulat igazgatóságához (váci utca 3) intézendők.

Budapest, 1883. április 15.

Egész évre 6 frt. Fél évre 3 frt. — Külföldre egészévre 8 frt, félévre 4 frt

Előzetesben a „Harmonia” nemzeti zeneműkereskedésben (Budapesten, váci utca 3) s vbléken minden könyvkereskedésben. — Egyes szám ára 15 kr.

Kiadja a „Harmonia” magyar zeneművészek társulata.

Felelős szerkesztő: Dr. Hubay Károly.

Ketten Henrik †

Ketten Henrik híres zongoraművész és zeneszerző hazánkfia április 1-én Párisban 35 éves korában meghalt.

Mintegy két hóval ezelőtt Rubinstein meghívásának engedve már beteg Szt.-Pétervárra utazott, a hol fényes sikerrel hangversenyzett. Harmadik fellépte után azonban belső baja oly mérveket öltött, hogy a hangversenyzést félbe kellett szakítania. Heteken keresztül feküdt beteg Szent-Pétervárott, míg Párisba visszautazhatott. Három nappal Párisba volt megérkezése után meghalt.

Ketten Henrik 1848. március 25-én Baján született és zenei kiképeztetését a párisi konzervatoriumban eszközölte. A legutóbbi Szidnei kiállítás alkalmával Ausztráliában hangversenyzett és ekkor nagy vagyonra tett szert, melyet azonban, Párisba visszatérve szerencsétlen spekulációk következtében ismét elvesztett.

Mint zongoraművész eredeti, individualis felfogása által tűnt ki. Gyönyörűen kezelte hangszerét és ritka technikával bírt. Mint zeneszerző számos, az elhunytak kitűnő izléséről és nagy tehetségéről tanuskodó szalon zene-darab által tűnt

fel; a szalon-zenén kívül azonban néhány operát, szymphoniát stb. is írt. Mintegy 100 műve, részint Párisban, részint Németországban jelent meg és különösen Franciaországban örvendenek nagy kelendőségnek és kedveltségnek.

Az 1882. év művész-halottai.

Szomorú képet tárunk fel olvasóink előtt. Annyi halottja volt a lefolyt 1882-ik évnél, hogy azon jelesek névsora, kik velünk küzdötték az élet nehéz harcát részint szerencsés, részint szomorú, sanyarú viszonyok közt, kiknek egy részét működésének kezdetén, céljához közel, hírnevének tetőpontján, vagy annak küszöbén szőlított el a kérlelhetlen halál, alig foglalható össze egy rövid közlemény keretében. Fialat vagy agg, előkelő vagy ismeretlen nagyság, hírneves vagy hírvágyó, szegény vagy gazdag, szerencsés vagy boldogtalan, mindnyájukat egyenlően földi a hideg föld és sírhalmak figyelmetlenek bennünket, hogy időnket használjuk fel szorgalommal, és erőnket miveljük a jelenkor, és ha lehet, az utókor hasznára.

Ime a szomorú, betűrend szerinti névsor:

A l b e r i n i Miklós, a romai Szt.-Cecília akademia tanára, 70 éves.

A f i n g e r Bernát, ismert szobrász

és akad tanár Berlinben, meghalt dec. 25-én.

A l b e r d i Sámuel, zenetanár, megh. okt. havában.

A l b e r t Miksa, híres berlini citera-művész és zeneszerző, 49 éves.

A l v a r e z, Don José Mária, spanyol zeneszerző.

A n d r é, Jean Baptist, frankfurti udv. karnagy, 59 éves.

A r m a n d i, francia tenorista.

A r n o u t s Ferenc, a port-luisi conservatorium gordonka-tanára, 25 éves.

B a r k e r Tamás János, angol csatafestő, 67 éves.

B a u e r Ignác, a bécsi udv. színház zenekari igazgatója, 59 éves.

B a u e r Frigyes János, a prágai conservatorium volt tanára, 91 éves.

B a u e r Jakab, párisi zongoraművész és zeneszerző.

B e a l e, a londoni Majesty-színház énekari igazgatója.

B e h r i n g e r, württembergi udv. színész.

B e m Armand, zeneszerző Páris.

B e r t h o l d Tódor, dresdeni udv. orgonista, 67 éves.

B e s s e l i é v r e, Charles Henr. de, a Champs-Elysées hangversenyek megalapítója.

B i a n c o Vilmos, mailandi ének-művész, 31 éves.

B i a r d Ágost Ferenc, festőművész Fontaineblau, 84 éves.

Bonisseau A., londoni zeneszerző.

Bonne, ismert orgonista, Castres, 69 éves.

Botgorschek Ferenc, kitűnő fuvolaművész Haagában, 70 éves.

Brand Vilmos, karnagy Antwerpenben, 29 éves.

Brandt Károly, zeneszerző és tanár Strassburgban.

Briccialdi Giulio, híres fuvolaművész és zeneszerző Florenzben, 63 éves.

Calicot, angol zeneszerző, 75 éves.

Campagna, olasz dalműszerző, 67 éves.

Carissio, mailandi énekművész, 72 éves.

Casamitjana, zeneszerző, Valencia, 76 éves.

Castellano, volt színház-igazgató.

Castri Paula, párisi primadonna.

Céleste-Elliott, híres angol színésznő, 67 éves.

Cerrutti Calisto, zeneszerző Turin.

Chalet Omer, francia festőművész.

Compta Ede, madridi zenetanár.

Coronaro, bolognai zeneszerző.

Corti Ettore, baritonista Mailán.

Dehodenqu Alfred, párisi festőművész, 59 éves.

Delabarre Albert, brüsseli orgonista, 36 éves.

Delacroix Ede, híres énekes, 54 éves.

Dellepiane Bartolomeo, hegedűművész, 35 éves.

Demeur, párisi zenetanár, 68 éves.

Denker Mária Frigyes, volt müncheni udv. színész.

Dirzka Tódor, bécsi orgonista, 78 éves.

Döcker János, zeneszerző Bécs.

Dötsch Ágost, gondokaművész Wiesbaden, 24 éves.

Draha Frigyes, szobrász Berlin, 77 éves.

Dumas Jean, volt párisi tenorista, 42 éves.

Dupré, híres olasz szobrász, 64 éves.

Eder József, zongoratanár Bécs, 47 éves.

Egerton Vilmos, angol udv. hegedűművész, 47 éves.

Eisfeld Tódor, ismert zenész Wiesbadenben, 66 éves.

Engel Frigyes, udv. concertmester, Oldenburg.

Erl József, szász operaénekes.

Eschmann Károly, zeneszerző Zürich, 57 éves.

Essex grófnő, a híres londoni primadonna, 88 éves.

Eybel Adolf festőművész Berlin, 74 éves.

Fantoni Antal, zeneszerző Piacenza, 43 éves.

Ferber Henriette, a Spontinidőszak utolsó énekesnője Berlin, 82 éves.

Fichtner-Spohr Augusta, szász kamara-énekesnő.

Fischer Mária, énekesnő Páris, 23 éves.

Forestier József, a párisi conservatorium volt tanára, 67 éves.

Fournier Emil, kürtművész Lyon, 44 éves.

Fürst János, a bécsi Fürst-színház volt igazgatója, 58 éves.

Fürstow Henrik, zeneigazgató Hamburg.

Gardoni Italo, a párisi olasz opera híres tenoristája, 62 éves.

Godfrey Frigyes, angol zeneszerző, 45 éves.

Gottardi Antal, volt tenorista, 42 éves.

Grimm, híres hárfaművész Berlin, 62 éves.

Guggenberger Tamás, müncheni festőművész, 57 éves.

Guilleu Éspiny, a madridi conservatorium tanára, 63 éves.

Halauska Lajos, tájképfestő Bécs, 53 éves.

Halbig János, müncheni akad. tanár, szobrász, 68 éves.

Hartel Luiza, volt énekesnő, Lipsce, 45 éves.

Hartkäs Vilmos, berlini orgonista, 77 éves.

Hayez Ferenc, a mailandi festőakad. tanára, 91 éves.

Jadin, híres állatfestő, 77 éves.

Jaël Alfred, kedvelt zongoraművész Páris, 50 éves.

Jatho, udv. zeneigazgató, Darmstadt, 57 éves.

Jourdein, volt párisi baritonista és színigazgató.

Kéler Béla, zeneszerző Wiesbaden, 62 éves.

Ketty John, hegedűművész London, 62 éves.

Klausz Károly, orgonista és zeneigazgató, Szt.-Pétervár.

Kolbe D., kamara-zenész Hannover.

Kolderup, volt casseli primadonna.

Krén Adél, kedvelt berlini énekesnő, 21 éves.

Kücken, zeneszerző Schwerin, 72 éves.

Kufferath Lajos, zongoraművész Brüsszel, 71 éves.

Kullak Tódor, zeneszerző Berlin, 64 éves.

Kurz Lajos, svájci zeneigazgató, 71 éves.

Labor József, zeneszerző Belgia.

Lator Pierre, zeneszerző Philadelphía, 56 éves.

Lefevre Charles, francia történelmi festő, 77 éves.

Lehmann Henry, festőművész Páris, 68 éves.

L'Éveillé, zeneszerző Páris, 53 éves.

Lührsz Károly, zeneszerző Berlin, 58 éves.

Maggióni, hegedűművész Mailand, 46 éves.

Martin P., a brüsszeli conservatorium tanára.

Massen Gusztáv, udv. baritonista Wiesbaden, 52 éves.

Membrée, zeneszerző Páris, 62 éves.

Miller József, szobrász Insbruck, 75 éves.

Mödlinger, szobrász (Tilgner tanítványa) Budapest, 22 éves.

Montbars, kedvelt párisi színész, 34 éves.

Müller Károly, színművész Mannheim, 78 éves.

T Á R C A.

Haendel disz-parókája.

Haendel Frigyes György tudvalevőleg parókák tekintetében a pazarlással határos luxust űzött.

Volt neki egy reggeli, déli, estéli, szoba-, disz-, de még éjjeli parókája is. Sőt a paróka még a karnagy asztal előtt is nagy szerepet játszott nála. Ha ugyanis minden az ő kedve szerint ment, akkor nagy, fehér parókája, melyet a próbák alatt rendszerint viselt, bizonyos határozott irányú mozdulatokat tett, melyből a zenekari tagok megtudták, hogy meg van elégedve. Ha a parókának e mozgása elmaradt, akkor tudták, hogy menydörgés következik. Valamennyi parókái közül azonban csak egy — diszparókája — volt hivatva arra, hogy életében nagy szerepet játszon, habár csak rövid időre is.

A dolog így történt.

György, angol király nagy ebédet adott, melyre a többi notabilitások és celebritások közt a híres zeneszerzőt Haendelt is meghívta.

Midőn a zeneszerző Szt.-James felé vette útját, az a haj történt vele, hogy diszparókája egy az utba eső ház tetejéből kiálló szegben megakadt. Haendel, ki gondolatokba mélyedve, egy zenei motívumot kutatott, nem vette észre a paróka hiányát és tovább

ment. Amint azonban a szt.-jamesi királyi palotába akart lépni, egy szép, fiatal leány kacagva tartotta vissza.

— Boesánat uram! mondá, hisz a parókáját otthon feledte!

— Mit, parókám? mondá megütközve Haendel, gyorsan a fejéhez kapva, — de valóban, — tevé hozzá tragikomikus arccal. — Igaza van, olyan sima a fejem, mint Ádám térde. De mit tegyek? Az én fejem akkora, hogy nem egy-könnyen talállok itt a közelben nekem való parókát, az én paróka-készítők pedig messze lakik.

— Ha velem akar jönni, mondá a kedves leány magát meghajtva, én fodrász vagyok, nevem Brock Jenny és atyám, ki itt közel lakik, paróka-készítő. Azt hiszem, hogy nálunk megtalálja, a mire szüksége van.

Haendel, magánkívül örömben, követte a szép leányt. Atyjának lakására érve, valamennyi dobozt felforgattak alkalmas paróka után, de mind kiesi volt. Végre a szép Jenny okos, kedves szeméi felfedeztek egyet, mely az árúasztal alá volt rejtve.

— Ez jó lesz, mondá Jenny, méltóztassék helyet foglalni, hogy felpróbálhassam önnek.

Haendel leült, Jenny feltette fejére a parókát és ügyes ujjaskáival a hajzatot megigazította, hogy egész öröm volt nézni. Haendel örömteljesen felállt és megköszönve a leány fáradságát, átnyújtá neki pénztárcáját, melyet azonban Jenny előkelő modor-

ban visszatartott és csak arra kérte a zeneszerzőt, hogy továbbra is atyja vevője maradjon, a mit Haendel természetesen örömmel megígért.

Midőn a zeneszerző a paróka-készítő lakásáról távozott, kénytelen volt magának bevallani, hogy Jenny mélyebb benyomást gyakorolt rá, mint eddig más nő. Egész modora, magaviselete, kecses, bájos mozdulatai, gyönyörű alakja és igazán kedves arvonásai, szelíd, mély és mégis némi büszkeséggel vegyes tekintete elragadta a mestert, ki a leány búcsupillantásából azt magyarázta ki, hogy ő sem egészen közönyös előtte.

Mi sem volt természetesebb, hogy a szép Jenny ezután mindennap megfésülte a zeneszerzőt, ki — szokásától eltérőleg — nem tartotta idővesztetésnek, ha a szép leány újjai fél óra hosszát babrál-gattak üstökén.

A dolgok állása és Haendel érzelmei végre annyira fejlődtek, hogy a mester elhatározta, miszerint a szép Jenny kezét ünnepélyesen megkéri.

A gondolatot a tett — akarta követni. Haendel egyenesen a paróka-készítő lakása felé tartott és midőn belépett, észrevette, hogy kedves Jennyje éppen egy gardatiszt fejével foglalkozik, miközben a fej tulajdonosával kedélyesen mókáz és eszeget.

Haendel olyan valamit érzett, a mi fölötté hasonlít a féltékenységhöz. Azonban úgy tett, mintha fel sem vennie a dolgot, leült és várt, míg a katona távozik.

Müller Vilmos, zeneszerző, Zágráb, 82 éves.
 Nutini Enrico, baritonista, Mailand, 35 éves.
 Oppenheim Mór, történelmi festő, Frankfurt, 81 éves.
 Paccini, baritonista Lissabon.
 Parisini, zeneszerző Bologna, 54 éves.
 Pascali Mihály, híres festő Páris, 68 éves.
 Peché Teréz, régebben híres színésznő, Bécs, 76 éves.
 Peroni, hegedűművész Mailand, 70 éves.
 Perpignan, ismert klarinettművész, Avignon.
 Pravit Adolf, énekművész Borszló.
 Quarenghi, zeneszerző Mailand, 55 éves.
 Raff Joachim, híres zeneszerző, Frankfurt, 60 éves.
 Ribéri, olasz zeneszerző, Turin, 28 éves.
 Rómee Florenzio, egykori híres színész, Madrid.
 Rosner Vilmos, württembergi udv. énekes.
 Rudersdorf Hermin, concert-énekesnő, Boston, 60 éves.
 Sarmiento, a madridi conservatorium fuvola-tanára, 64 éves.
 Schätz Paula, régebben a berlini opera díszé, 71 éves.
 Schelle Ede, a bécsi conservat. tanára, 67 éves.
 Schipek Frigyes, zeneművész Bécs, 34 éves.
 Schmidt Gusztáv, operaszerző Darmstadt, 66 éves.
 Schneider Henrik, színművész Baden.
 Schneider Károly, a kölni conservatorium tanára, 59 éves.
 Schönberger Marianna, egykor híres énekesnő, Darmstadt, 98 éves.
 Schubert Maschinka, egykor ünnepezt énekesnő, Drezda, 67 éves.
 Schwab Ferenc, zeneszerző Strassburg, 53 éves.
 Seher Josefa, egykor híres opera-énekesnő, Pozsony, 84 éves.
 Seligmann Prosper, gondonkaművész Monte-Carlo, 65 éves.

Erre azonban sokáig várható volna. Jenny és a tiszt, kik a szoba egy mélyedésében voltak, úgy látszik észre sem vették. A szomszéd szoba ajtaja nyitva volt és az asztalon Haendel „Messiás”-ának egy példánya feküdt, melyet maga a mester adott egy ízben emlékül Jennynek.

Gondolatokba merülve ült és várt. Arcának gyenge pirossága elárulta, hogy szerelmi gondolatokkal foglalkozik.

— Papa kérlek, adj csak még egy lapot Haendel „Messiás”-ából! Még 6 papillót akarok belőle készíteni, hogy a tiszt, úr haját bele csavarjam és belőle az ország legszebb katonáját csináljam.

Mintha véletlenül egy jó nagy türe ült volna Haendel, úgy, a hogy volt, rohant ki, dühösen esapva be maga után az ajtót.

— Legnagyobb mesterművemről, a „Messiás”-ról, melyet azonfelül emlékképen adtam neki, papillókat csinál, hogy a tiszt úrnak a haját belecsavarja! kiáltá kétségbeesetten.

E naptól fogva nem született meg többé Haendel agyában házassági szándék. Halála után, egynek kivételével, valamennyi parókáját — összesen hat tucatot — eladták. Egyet a sirba adtak vele, azt, a melyet Jennytől kapott . . .

Sigle Ede, udv. énekes, München, 72 éves.

Simonies Eugène, szobrász Brüsszel, 72 éves

Stade Bernát, kitünő orgonaművész, Arnstadt, 66 éves.

Steffens Gyula, gondonkaművész, Wiesbaden, 51 éves.

Stirnbrandt, német festőművész, Stuttgart, 100 éves.

Swoboda J. W., színész és tenorista, Berlin, 76 éves.

Tedesco Ignác, zeneszerző és zongoraművész, Odessa, 60 éves.

Terry Leonard, zeneszerző és tanár, Lüttich, 66 éves.

Titl Antal Emil, karnagy és zeneszerző, Bécs, 73 éves.

Tucker Henrik, zeneszerző, Brooklyn.

Turle James, orgonaművész, London, 80 éves.

Vaccari Rosmonda, énekművész, Bologna, 24 éves.

Valenti, zeneszerző Páris.

Vanhautte Pierre, híres angol kürtművész, 59 éves.

Wosz Károly, ismert zeneszerző, Verona, 67 éves.

Weszter, híres angol színész, 85 éves.

Wenusch József lovag, kedvelt dilettans-zeneszerző, Bécs.

Wicard, régebben híres tenorista, Brüssel, 56 éves.

Wilberg, párisi festőművész, 43 éves.

Wilton Tamás gróf, angol zenesz, 83 éves.

Zsasskovszky András, karnagy, Eger, 58 éves.

Zichner, fuvolaművész és tanár, Bécs, 87 éves.

Zundel János, orgonaművész és zeneszerző, Cannstadt, 67 éves.

A szomorú névsor ki van merítve. Azonban már az idén is oly veszteség érte a művészvilágot, mely egymaga megrendítőbb, mind e jelesek halálánál. Ez a váratlanul elhunyt Wagner Richárd halála, mely az egész művelt világot mély fájdalomba ejtette.

Még egy jelesünk halálát: Ketten Henrik hazánkfiát kell felemlítenünk, ki legközelebb hunyt el Párisban.

versenye alkalával a zenekedvelők termében felhangzottak.

A tehetséges ifjú 11 új szerzeményét mutatá be a közönségnek, hallottunk még egy hegedű szonátát is, melyet a szerző már a mult évben bemutatott. Ezen kompozíciók fényesen bizonyítják, hogy Horváth Atilla eredeti tehetség. A nemes klasszikus irány, dallamaiban nyilatkozó szép költői lélek, a friss élénkrhythma és a meglepő érdekes harmoniai kombináció arról tesz tanuságot, hogy Horváth magasabb igényű zeneszerzői hivatottsággal bír. Hibája csupán az, hogy a különböző műformákkal még nincs egészen tisztában, de ez megbocsátható, ha világtalanságát és ifjúságát tekintetbe vesszük. Ott, a hol a fantázia nincs megkötve, nincs beleszorítva a forma szűk keretébe, ott, a hol a lélek szabadon teremt, elmerülvén a zenei gondolatok végtelenségében, ott fényesen kiragogy Horváth nagyratörő szelleme. Pártoljuk és buzdítsuk a világtalan ifjút, neki különösen szüksége van a jóakarókra. Azt bátran kimondhatjuk, hogy ha fényes tehetsége csüggedetlen kitartással párosul, egykor díszére vállhat hazánkknak és teremthet magának olyan jövőt, mely kárpótolni fogja őt a veszteségért, melylyel a kegyetlen sors sújtotta.

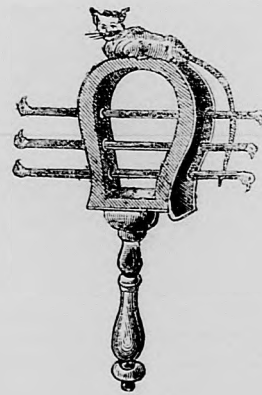
A hangversenyen közreműködtek még Saxlehner Emma úrhölgy, a nemzeti színház kedvelt művésznője és Zerdahelyi Olga k. a., Huber Károly tanár jeles tanítványa, kik látható odaadással igyekeztek visszaadni a világtalan szerző jeles szerzeményeit.

Dr. H.

A zene története.

(12. folytatás.)

Az aegyptomi Systrum, a más rokon tartománybeliektől egy macskafő által különbözik, melyhez alul, annak szára, felül pedig öblönye van erősítve s ezen vonulnak át a hangképző eszközök kigyóalakban, a mint az alábbi ábra mutatja (38. ábra.)

38. ábra.

Horváth Atilla hangversenye.

Horváth Atilla az ifju világtalan zongoraművész és zeneszerző e hó 6-án tartá hangversenyét a zenekedvelő egyesület termében.

A budapesti közönség már több alkalommal meggyőződött Horváth művészi képességéről és a mult heti hangversenye iránt kiváló érdeklődést tanusított. Nem mindennapi dolog az, hogy egy világtalan ifju egyszerre mint zongoraművész és zeneszerző lép a nyilvánosság elé, és kivívja úgy a közönség, mint a kritika osztatlan elismerését. Horváth Atilla mint művész is figyelemre méltó, játéka nagy benyomást tesz a hallgatóra, technikája kifogástalan tiszta és átlátszó, futamai gyöngyözők, s különösen a finom részleteknél meglepően érvényesülnek, de még inkább kiemelkedik játékának szellemi oldala. Horváth ritka szép felfogással és valóban művészi ihlettséggel játszik, egész játékából az tűnik ki, hogy nem a hatásvadászatra fekteti a súlyt, hanem azon törekszik, hogy a szívhez szóljon. És ez sikerül is neki, mit fényesen bizonyítanak azon lelkes tapsviharak, melyek hang-

Mivel pedig a fent jelzett népfajok ének- és táncmodora a többi rokonfajoknál nem divik: igen valószínű, hogy a régi aegyptomiak már több személyzetű zenekarral is bírtak, s hogy a rhythmus és harmónia már jóformán kifejlett állapotban divatozott náluk. Az is több mint valószínű, hogy hangszereiket — a mint ez Abyssiniában még ma is divik a lyránál — negyedköz szerint hangolták, mely

nem más, mint a mi alötöd-körünk (Quinten-Circle).

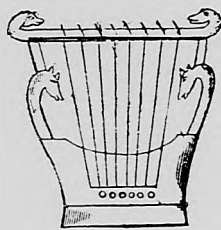
A hét napjait is e hang-közzel jelvé-

A régi aegyptomiaknál a négyes szám szent lévén: a Tetracordok elmélete is erre támaszkodik, melyet Pythagoras Görögországban is meghonosított, s mely aztán a görög zene-rendszer alapját képezte.

A régi Aegyptomban, Sesostris király előtt 1500 évvel, a mikor a zene valószínűleg ott már magasabb fokon állott, a következő hangszerek voltak divatban, u. m.:

a) a háromhúros lant. (30. ábra),

30. ábra.

melynek húrjai azonban idővel fölszaporodtak, a mint a fenti ábra is mutatja. E hangszert a mindennapi életben dalok kíséretéhez használták egyhangulag (unisono) az énekkel, mely szokás ott mai napig is divatozik;

b) a dob, melynek csaknem minden faja divatozott s főleg a rhytmus zajos kíséretéhez, kiváltképen pedig az áldozatok melletti táncokhoz s ünnepi menetek alkalmával használtak;

c) a kürt, melynek alakja hasonlított egy görbe tehénzavhoz, melyből eredetileg készítették is. Nyers hangja a nép összehívására szolgált, midőn imádkozni, áldozni vagy tanácskozni akartak;

d) a trombita, melyet hol fából, hol meg agyagból s később ércből is készítették. Hangja kemény és durva volt. Az ily nemű riasztó-trombiták később a római táborokban is használtak;

e) a fuvola, mely Herodot szerint 450 évvel Kr. e. már szélesen elterjedt és nagybecsű hangszer volt az aegyptomiaknál, elannyira, hogy még a királyok is foglalkoztak vele;

f) a hárfá, mely minden történelmi adat és műemlék bizonyossága szerint a legkedveltebb s legkifejlettebb hangszerük volt, a mint ez a 6-ik ábrából is kitetszik, mely annak mindenesetre igen igen nagy-mérvű tökélyét tünteti fel.

Igen sok történetíró kétségbe vonja a régi aegyptomiak magasabb zenészi műveltségét azon oknál fogva, mert mint „K a s z t”-államban a zenének is ki volt mérve a határa a társadalom minden rétegére nézve. A királyi családtól kezdve le, egészen a földművesig egyik kasztnak sem volt szabad más zenét használni, mint a melyet az aegyptomi vallásban kiszabott, minek következtében a hangszerek is ki voltak szabva, melyeket a különféle kasztnok használhattak. Így pl.: a lány hangzású húros hangszerek a papok a s z t n a k voltak fentartva; az erősebb r é z - vagy ü t ő hangszereket pedig csak az alsóbb néposztályok használhatták.

nyezték, a mi zöngjegyeink szerint a következő sorban, u. m.:

A művészet és költészet fejlődése kétséggel a szabad szárnyalású szellemhez lévén kötve: igen sok indok szól a mellett, hogy a régi aegyptomiak zenéje és költészete sem nyerhetett szabad és független kifejlődést ama korlátok közt, melyeket részükre a kaszt rendszer kiszabott. Azonban az épen nem zárja ki azt, hogy ama magasabb és műveltebb kasztnok, melyek fölött álltak a többinek, a magok körében ki nem fejleszthették volna a zenét oly mérvben, mely aztán alapul szolgálhatott — valamint hogy szolgált is — az utánuk következett és világszerepet játszott görögöknek, a művészetet s így a zenét is lehető legmagasabb fokra emelni s azt oly tökéletes rendszerbe foglalni, mely aztán ismét a korunkig leszármazott tökéletesített keresztény zene rendszernek szolgált alapul.

XIII.

Az ősi régi zsidó zenéről.

A bibliai korszak legrégebb s legismertebb népe a régi zsidó nemzet. Az újabbkori nyomozások és népismeji fölfedezések azonban kellően bebizonyították, hogy jóval a mi bibliai időszámításunk előtt már a kínai, indiai, sőt az amerikai népfajok is bírtak oly — sőt talán még magasabb — állami s társadalmi szervezettel, minőt a biblia a választott népnek: az ősi zsidó nemzetnek tulajdonít.

Mindamellett kétségtelen, hogy úgy a szent könyvek, mint a legrégebb történetírók szerint is az ősi zsidó nép zenészi színvonala magas volt. Az aegyptomiak s még később a rómaiak által történt leigáztatásuk s szétszórtásuk azonban zenéjüknek is oly elmosódását vont maga után, hogy a ránk maradt adatok nyomán csak igen csekély eligazodható alapra támaszkodhatunk.

Ha történelmileg constatált nagyszerű zeneelődásaikat tekintjük, hol több ezer énekes és zenész működött közre, föl kell tennünk, hogy a zenét bizonyos rendszer szerint kezelték.

Azonban, hogy minő lehetett? arról nem igen birhatunk fogalommal. De több mint valószínű, hogy zenéjük rendszere, melyre az aegyptomiak is építkeztek, későbbben a nagy tökélyfokú görög zenészi rendszernek is forrásul szolgált.

(Folytatása következik.)

Wagner Richárd életéből.

Hogy Wagner mily izgatott természetű ember volt, mutatja a következő jellemző eset is. Egy alkalommal Wagner-nál ebéd után egy benső barátjaiból álló kis társaság ült együtt.

Rövid idő múlva egy idegen ember lép be, hóna alatt egy könyvet tartva és bemutatja magát.

— Ah! ön az! mondá Wagner, — foglaljon helyet és tartson velünk egy csésze kávéra!

De az úri ember nem igen mutatko-

zott hajlandónak e felhívásnak engedni, hanem könyve után nyult és önelragadtással kezdő darabjának első jelenetét szavalni.

Wagner mint egy bösz ragadozó ugrott fel helyéről, kezeivel haját tépve, fokozódó izgatottsággal kiáltá el magát:

— Ki vele! Lóduljon! De azonnal!

E szavakat aztán a tényleges kilődítés követte.

— Bocsássanak meg barátaim, ezen szavakkal fordult vendégeihez, hogy ily felindult vagyok, de nem bírtam magam felett uralkodni. Ezen egyén évek óta üldöz leveleivel, hogy szövegére zenét írjak. Nos tehát, miután én több ízben viszáutasítottam, személyesen alkalmatlan-kodik nálam. Megkínáltam jó szívvvel, kávéval, ő azt nem fogadta el, hanem még arra ítél el, hogy szövegét meghallgatni kénytelenítsem. Így lesznek kellemes perceim megzavarva, csoda-e aztán, ha bosszankodom?

Wagner halála előtti napján kitűnő hangulatban volt.

Énekelt, táncolt és az asztalnál rendkívüli módon élcelődött.

Az ebéd alkalmával, a család egyik benső barátja rosszulétről panaszkodott, a miért Wagner őt ágyba feküdni készítette.

Elkísérte hálószobájáig és az ajtó küszöbében megállva a legkomikusabb hajlongások kíséretében Rossini „Sevil-lai borbély”-ának „jó nyugodalmat kívánok” című coupletját kezdé énekelni.

És másnap a jó barát felépült, Wagner Richard pedig — ravatalon feküdt.

Mai számunkhoz mellekelve, veszik rendes előfizetőink az idei második zene-mellékletet: Gaál Ferenc, szabadkai zene-dei igazgató Magyar rögtönzet című zongoraszerzeményét.

Hazai hírek.

Khayll Antal zenetanár 50 éves tanárkodásának ünnepélye f. hó 20-én fog megtartani. Az ünnepélyt a „Harmonia” társulat igazgatósága rendezi, s már szétküldötte az erre vonatkozó meghívókat. Az ünnepélyen a nemzeti zenede, az orsz. zenetanárok egyesülete s más fővárosi zeneintézetek is részt fognak venni. Az ünnepély sorrendje a következő:

1) f. hó 20-én vasárnap esti 7 órakor még meghatározandó helyen az ünnepelendő tanár tiszteletére hangverseny rendezetik, melyen volt és jelenlegi tanítványai fognak közreműködni.

2) Hangverseny után átnyújtatik a tanítványok által az említett „arany babékoszorú”, továbbá átnyújtatnak a jelenkező küldöttségek által a beérkezett koszorúk és díszokmányok.

3) Az ünnepélyt diszvaesora követi, melyen az ünnepelendő tanár összes tisztelői és barátai résztvehetnek.

A rendező társulat felkéri mindazokat, kik az érdemdús tanár ünnepélyén részt akarnak venni, hogy ebbeli szándékukat a társulat zeneműkereskedésben (váci utca 3.) f. hó 25-éig személyesen, vagy levéllileg bejelenteni sziveskedjenek.

Náday Ferencné nemz. operánk egyik legkitűnőbb tagja csakugyan kilépett a nemz. színház kötelékéből, s mi okozta ezen veszteséget? — az opera-igazgatóság

szűkkeblősége, mely szűk látkörén belül vakon tapogatózik s a nemz. színház operáját a megsemmisülés felé vezeti. Sok baj és csapás érte már a nemz. színházat, éltünk már olyan regimet is, mely Orczy br. intendáns úr fővédnöksége alatt anyagilag tönkre tette az intézetet, de a mostani opera-igazgatóság koronája mind annak, a mi a fejetlenség, tehetetlenség, protekció fogalma alá egyesíthető. Éber figyelemmel kísérjük hosszabb idő óta ezen igazgatóság tetteit s nemsokára megteelik a rovás. Bátoran és kötelesség-híven fogunk ráutalni ama sok botlásra, melyet a mostani regime elkövetett, fel fogjuk tární ama titkos rugókat és érdekeket, melyek az igazgatóságot a színház kárára vezetik s nem fogunk visszariadni attól a darázs-fészek-től, melyről mindenki suttog, de senkisé nem pusztá kézzel bele nyulni, hogy a sötétben dongókat felverje. — Világosságot a közönségnek!! — lássa mindenki, hogy ki és mi mérvadó a nemz. színház operájánál.

Dévai Janka k. a. nem érte be azzal a balsikerrel, mely őt a „Lahor királya” Zitta szerepében érte, s „Lohengrin” Elzájával folytatva érdeklődést kelteni nem képes vendégszereplését; olyan távol állott attól az Elzától, mely Wagner lelke előtt lebegett, midőn ezt a szerepet megalkotta, mint Coppélia egy élő, érző lénytől. Mozdult ugyan ő is, de mozdulataiban nem volt semmi élet, semmi természetesség; hangját is hallottuk. — a mikor t. i. a nagy hangtömegben el nem veszett — de abban nem volt semmi kifejezés, előadásában semmi bensőség. Már elég gyöngye Elzát hallottunk a nemzeti színpadon, de olyan szintelent, olyan életelent, a milyen Dévai kisasszonyé volt, még soha sem. Nem is vagyunk képesek magunknak másrészt megmagyarázni fölléptetését ebben a szerepben, mint úgy, hogy Bécsből olyan befolyásos körök ajánlották őt, melyeknek az igazgatóság kocsart adni nem akart; de mivel szabadulni akart tőle, olyan szerepeket jelölt ki számára, a melyekről előre tudta, hogy azokban lehetetlen lesz megállania. Csak azt sajnáljuk, hogy a kisasszony oly kevéssé van magával tisztában, hogy ilyen kísérletre vállalkozni mert.

Bellovics Imre, az erélyes karnagy, ki a „Faust” előadások alkalmával bebizonyította, hogy minden akadályt képes leküzdeni, újabb bizonyítékát szolgáltatotta a Mozart-féle Requiem előadásával annak, hogy Budapesten van művészi erő, művészi érzék és intelligencia elég, csak karnagy nem volt eddig olyan, ki képes lenne a közönség érdeklődését folyton ébren tartani. F. hó 27-én ismét nagy z. nevelésben fog részesülni a fővárosi zeneközönség. Mozart „Requiem”-jét fogjuk hallani a zenekedvelők előadásában. A zenekedvelők egylete Bellovics karnagykodása óta rendkívül emelkedett, s az idej nagy produkciók által kétségkívül a filharmonikus testület mellé küzdött fel magát, sőt az utóbbit sok tekintetben meg is haladta. Ily úton haladva hangversenyei a fővárosi zeneélet központjává fognak fejlődni.

A nemz. zenede f. hó 15-én, vasárnap a vígadó kis termében zenereggelyt ad különféle tanszakok negyedik osztálybeli növendékeivel s következő műsorral:

I. Rész. 1. Nyitány (89. mű) Mendelssohn-Bartholdy, két zongorán nyolcz kézre előadják: Braun

Géza, Klein Emil, Hartmann Jenő és Bauer Ferenc. Tanár: Bartay János ur. 2. Romance Hummel, hegedűn előadja: Győri Tibor, zongorán kíséri: Vargha Irén. Tanár: Gobbi Alajos ur. 3. Scherzo (Jagy E) Mendelssohn-Bartholdy, két zongorán előadják: Técsy Margit és Megyery Lotti. Tanár: Megyery Károly ur. 4. Romance, Davidoff, gordonkán zongorakísérettel előadja: Langsfeld Jakab. Tanár: Szuk Lipót ur. 5. Hármas, (1. és 2. tétel) Hummel, előadják: zongorán Vargha Irén, hegedűn Szamosy László, és gordonkán Szuk Endre. Tanár: Vajdafi Béla ur. 6. Hármas, Weber, éneklik: Szendrey Stefánia, Hollósi Vilma és Rácz Gyula. Tanár: Puks Ferenc ur. 7. Introdükció et Gavotte, Huber K., hegedűn (unisonó) előadják: Balogh Árpád, Berger Dezső, Boschán Samu, Ferray Miklós, György Tibor, Kotlár István, Lövy Árpád, Puky Gyula, Szamosy László, Sáska István és Stöcker Konrad; zongorán kísérik: Hartmann Jenő és Kohn Armin. Tanár: Gobbi Alajos ur. — II. Rész. 1. Sonáta, Krause Antal, két zongorán négy kézre előadják: Lakos Ilon és Vidats Ilonka. Tanár: Schütze Rezső ur. 2. Ábránd „Kunok” dalm. felett, Huber K., hegedűn előadják: Szamosy László és Kotlár István, zongorán kíséri: Hartmann Jenő. Tanár: Gobbi Alajos ur. 3. Rondeau (kemény Es) Weber, zongorán előadja: Pollacssek Elemér. Tanár: Tomka István ur. 4. Változatok „Tell Vilmos” dalm. felett, Fürstenau, két fuvolán előadják: Loschdorfer Engelbert és Szalady Árpád. Tanár: Loschdorfer Sandor ur. 5. Introdükció et Ronde. Hummel, két zongorán négy kézre előadják: Kriszt Laura és Kriszt Irén. Tanár: Vajdafi Béla ur. 6. Kettős Mozart, Vieuxtemps, előadják: hegedűn Sáska István, zongorán Spitzer Jónás. Tanár: Gobbi Alajos ur. 7. Polonaise brillante (72. mű) Weber, két zongorán előadják: Abaffy Ödön és Szász Béla. Tanár: Bartay János ur. 8. Kettős dalok, Rubinstein, előadják: az énekosztály női növendékei. Tanár: Puks Ferenc ur. — A két zongora a „Harmonia” magyar részvény-társulat raktárából való.

* A „nagy-kikindai dalárda” folyó hó 14-én Virányi Flóra urhölgy, valamint Küffer Gyula és Tollinger Robert urak, nemkülönbén a 29-ik gyalogezred zeneka a szives közreműködése mellett táncgyalommal összekötött hangversenyt rendezett következő műsorral: 1. Mendelssohn-Bartholdy: Nyitány, Ruy Blas című dalm. felett, előadva a katonai zenekar által. 2. Huber Károly, „Ünnepi dal” férfikar, énekli a „Dalárda.” 3. a) Schumann, Adagio; b) Fischer, „A la hongroise”, Gordonka solo, előadja Tollinger Róbert ur. 4. Kreutzer Konradin: „Bjelli dal” férfikar, énekli a „dalárda.” 5. Haydn: Trio, zongora, hegedű és gordonkán előadják Virányi Flóra urhölgy, Küffer Gyula és Tollinger Róbert urak. 6. Umlauf K. J., „Fantasienflug”, Citera ábránd, előadja Dr. Hochstrasser János A. ur. 7. Huber Károly: „Folhász”, férfikar zongora és harmonium kísérettel, énekli a „Dalárda.” 8. „Magyar népdalok” Hegedűn és zongorán előadva Virányi Flóra urhölgy és Küffer Gyula ur által. 9. „Diversissement”, Wagner Richard dalm. felett, előadja a katonai zenekar.

* A „Harmonia” társulat kiadásában megjelent br. Bánffy Györgynek „Fekete hajó” című operettjéből egy zongora kivonat, mely a legszebb dalokat és táncdarabokat tartalmazza. A díszes kiállítású füzet ára 1 frt 80 kr., s kapható a társulat nemz. zeneműkereskedésében (váci utca 3.), valamint vidéken minden könyvkereskedésben. — Ugyanott kapható br. Bánffy György legújabb, „Aimons-nous” című Szalon-zongora-keringője.

* Seimeczbányáról írják lapunknak, hogy ott a mult hét szombatján élvezetes esteje volt a zenekedvelő közönségnek. M e l l e s k o Ede zenetanár rendezett egy hangversenyt tanítványai és a lyceumi dalárda közreműködésével. Esti 7 órakor válogatott közönség gyűlt egybe a Sembery-teremben. A műsor 13 válogatott számból állott, melynek nagy része magyar szerzeményekből telt ki, a miért a rendezőt nagy díszeset illeti.

Külföldi hírek.

¶ Nápolyban a „San Carlo” színház legutóbb Meyerbeer „Afrikai nő”-jével lépett ki kitűnő eredményen. Az „Afrikai nő” után az említett színház

Massenet „Lahor királya” című operáját adta elő melynél azonban csak közepes siker regisztrálható. — A konzervatórium színpadán Guarionak a konzervatórium egyik növendékének „Il Profugo” című operáját hozták színre. Ez operában szép zenei tehetség jelei látszanak. — Ugyanott Coop Ernő a fiatal zongoraművész rendezett hangversenyt és nagy sikert aratott.

¶ Maurice Bernhardt, Sarah Bernhardt fia, ismét színgazgató lett Párisban. Anyja megvette számára a „Porte-Saint-Martin” színházat 500.000 frankért és kötelezte magát évenként 200 előadásra leendő közreműködésre E színház új idénye október 15-én „Frou-Frou”-val fog megnyitattani.

¶ A londoni „Drurylane”-színházban Rosa Károly operatársulata Beethoven „Fidelio”-ját hozta színre angol átültetésben, kitűnő előadással. A színház zsutfolásig tölve volt.

¶ Spohr casseli szobra hatalmas gránit-talpaton a mester álló bronz-szobrát tünteti fel, a mint a 40-es évek véleletében a kőta-pult előtt áll, bal karja alatt becses hegedűjével, míg jobb kezével a nézőt figyelemre felhívni látszik.

¶ A bécsi operaszínházban június hó második felében a Burg-színház tagjai drámai előadásokat fognak rendezni. Színre kerül Shakespeare király-drámáinak sorozata. új betanulással és új kiállítással. Ezenkívül valószínűleg Schiller „Tell Vilmos”-át is előadják.

¶ Uj operák. A roueni „Théâtre Français”-ban egy „Rabelais” című 3 felvonásos opera került színre nagy sikerrel. Zenéjét Prestreau, szövegét Noyer és Gribouval írták. — Angersban (Franciaország) egy „Le Trésor” című új opera került színre és szintén sikert aratott. Zenéjét Lefebvre, szövegét Coppée írta.

¶ Brandt Marianne a bécsi operaszínházban május 15-től június 15-ig fog vendégszereplni. Ugyanott májusban Niemann Albert is fellép.

¶ Trebelli asszony legutóbb a kölni „Stadttheater”-ban lépett fel kétszer „Carmen” szerepében és elragadó érzelemteljes játékkal nagy feltűnést keltett.

¶ A lipcsei kir. zene-konzervatórium f. hó 2-án ünnepelte fennállásának 40-ik évfordulóját, mely alkalommal az intézetnél működött és már elhalt igazgatók, tanárok és hivatalnokok sírjai babérkoszorúkkal díszítettek fel. Megjelent azonkívül ez alkalomból dr. Whistling Károly tollából egy alkalmi füzet, mely az intézet történetét, működését, statisztikai kimutatásait és néhány zenei kitűnőség arképeit tartalmazza. Ez emlékirat az intézetbeli növendékek közt osztatot szét. Ezenkívül az ottani Thieme-eg erre az alkalomra emlékérmeket veretett.

¶ Gura, baritonista a hamburgi „Stadttheater”-ból, a Bécsbe szerződött Reichmann helyére, a müncheni udvari színház kötelékébe lépett.

¶ Saint-Saëns már elhagyta Párist, hogy — mint jeleztük — Algierba menjen hosszabb tartózkodásra. „VIII. Henrik” partitúráját Durand, párisi kiadó 60.000 frankért vette meg tőle.

¶ Sauret Emil elfoglalta a berlini Scharwenka-féle konzervatórium első hegedű-tanári állását.

¶ La Roche Károly, a német színészek legidősbjeinek egyike, m. hó 15-én ünnepelte a bécsi udvari színháznál való működésének 50-ik évfordulóját. Ezen intézet történetében ez az első eset, hogy egy alakító művész e napot megérte.

¶ Patti Adelina f. hó 24-én indul el New-Yorkból az „Arizona” nevű hajón Londonba, a hol a „Covent-Garden” színházban fog fellépni. Mapleson a jövő évre új szerződési ajánlatot tett a művésznőnek Amerikában, mely szerint Patti az összes úti-költségek megtérítésén kívül, minden előadás után 22.000 frankot kap.

Figyelmeztetés
Kitűnő zongorahangoló
MAGRINI A.

ajánlatik mindennemű
zongora-hangolás, javítás és bő-
résére.

Megtudható a társulat zeneműkeres-
kedésében váci utca 3.

NEMECSEKE JÓZSEF

== Mignon == zongorák. Tartós kitűnő hang-
szerek. Különösen ajánlatosak iskolák számára.

'Produktiv szövetkezet.'

E céget hat évvel ezelőtt a világhírű
„Bösendorfer” zongoragyártóból el-
szakadt 60 munkás alapította s ma
már méltán vetekedik az anyaggyár
készítményeivel.

Tekintve a kitűnő minőséget
a legolcsóbb hangszer. Külö-
nösen ajánlhatók az úgyneve-
zett „Mignon zongorák.”

A nagy arany éremmel kitüntetve.

SCHMIDT FERENCZ

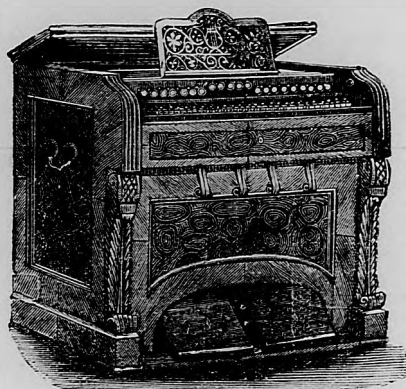
Bösendorfer tanítványa.

Jó minőségű tartós zongorák:
Rövid szalon, diófából.
„ „ „ fekete.

Árjegyzék küldetik, díj nélkül.

CARL HAMBURGER

zongoragyártó.

A legkitűnőbb
„Harmoniumok”

Tietz Péter utóda
Kotykievics Teofil
gyára.

A legjobb minőségű Harmo-
niumok nagy választéka.
Hangverseny- és szalon-har-
moniumok. Prolongement és
Percussióval. Templomok és
iskolák számára 100 forinttól
fölfele.

Több évi jótállás!

Árjegyzékek kívánatra
bérmentve küldetnek.

J. Heitzmann és fia

es. kir. udvari zongoragyáros.

Első rangú gyár, mely külö-
nösen arról nevezetes, hogy
a legtartósabb hangszereket
készíti. Zongorái az egész vi-
lágban el vannak terjedve. S
mindenütt egyaránt kelendő-
ségnek és kedveltségnek ör-
vendenek. Birja a legmaga-
sabb kitüntéseket

! Farsangi tréfa!

Grelot (csörgő) polka

kézre való csörgővel együtt

kapható minden könyv- és
zenemű-kereskedésben.

HEVESI B.

zongoragyáros

Kitűnő hazai gyártmány,
mely különösen szoliditása
és tartóssága által tűnik ki.
Ezen minden tekintetben
ajánlható zongorák főgynök-
ségét a társulat birja s zong-
oraterméiben mindig megte-
kinthetők.

Uj találmány!

**Vonó hangszerek,
hegedűk
és gordonkák.**

melyek teljesen pótolják az olasz
mesterek műveit. A hang ép oly erős
és nemes, mint a régi hangszereké.

Noebe készítményei!

Csakis a Harmoniánál, Buda-
pesten kaphatók.

Világhírű szaktekintélyek elismerés-
sel nyilatkoznak e felhívást keltett
tüneményeszerű hangszerekről.
Egy hegedű ára, csinos tokban 100 frt.
Egy gordonka ára, csinos tokban
150 frt.

MARTIN WESSELY
zongoragyáros.

Különös speciálitás az úgynevezett
„Diminutiv” zongora, legkisebb alak
s mégis erős, tömör hang. Bar milyen
kiesi szobában is elfér. Az egész zong-
ora 1 1/2 méter. Különféle érmek.

Zenetanárok lakcímei:

Zongora.

- Aggházi Károly neuz. zen. tan. Akad.-ut. 11.
- Bartay János „ „ Váci-utca 10.
- Schütze Rezső „ „ N.-korona-u. 4.
- Khayil Antal Thonet udvar
- Erney József „ „ Kerepesi-út 24.
- Huber Károly „ „ Uj tőzsdeépület
- Dr. Popper Armin Sugár út 80. sz.
- Ziegler János Király utca 35. sz.
- Koschirz János Sugár út 89. sz.
- Kindtner Károly Vas utca 17. sz.
- Vajdaffy Béla Külső dob utca 49.
- Tomka István Molnár utca 20. sz.
- Krisztinkovich Béla Hungaria szálloda
- Gobbi Henrik Ferenc-József rakpart 18. sz.
- Rausch Károly Hunyady utca 3. sz.
- Kun Miksa Bálvány utca 26. sz.
- Drescher Raimund Kerepesi út Kerepesi mly.
- Sipos Antal Keeskeméti utca Geisztház
- Zimay László Molnár utca 37.
- Székely Imre Szerb utca 2.
- Avar Alajos Rákosárok-utca 30.

Harmonium és Orgona.

Erney József Kerepesi ut 24.

Ének.

- Aggházi Károly Akadémia utca 11. sz.
- Huber Károly Uj tőzsde-épület
- Pauli Richárd Dohány utca 28.
- Passy-Cornet asszony Múzeum körut
- Igerics Katalin Lipót utca 6.
- Ulrich Cécilie Albrecht ut 6.
- Schmidt József Lipót utca 19.
- Puks Ferencz Klauzál utca 4.

Zeneszerzés.

- Aggházi Károly Akadémia utca 11.
- Erney József Kerepesi ut 24.
- Puks Ferencz Klauzál utca 4.
- Huber Károly Uj tőzsde-épület
- Nicolitsch Sándor Kazinczy utca 17

Hegedű.

- Huber Károly Uj tőzsde épület
- Gobbi Alajos Magyar utca 36.
- Pischinger Alajos Dohány utca 45.
- Kis Péter Sándor utca 5.
- Frankhauser Károly Diófa utca 18.
- Mészáros József Tüzoltó utca 10.
- Avar Alajos Rákos-árok-utca 30.

HOYER

vonó-hangszer készítő.

Gyönyörű imitációk külö-
nösen műkedvelők figyel-
mébe ajánlhatók.

EHRBAR

világhírű zongorái.

Ezen hangszerek a zongora gyártás
remekei közé tartoznak. Tartósságra
utólérhetlenek, ezen tulajdonságnak
köszönheti e gyár nagyhirnevét.

Kaphatók:

Salon Stucz, diófa
„ „ „ fekete

keresztműzött és egyszerű.

Souczek Máttyás

zongoragyár

olcsó és tartós gyártmány

a »Harmonia« zong-
oraterméiben min-
dig készletben van.

„HARMONIA”

zeneműkereskedésben
kaphatók valódi legfinomabb francia

**hegedű- és gordonka-
hurok és gyanta.**

A világhírű Voirin-féle vonók
raktáron tartatnak.

Vidékről jövő megrendelések
pontosan teljesítetnek.